

KIBERNETINIS SAUGUMAS LIETUVOJE — NESVARBUS

MARIUS PAREŠČIUS | 2026.05.29 | VILNIUS

Slido QA

”

„Jeigu kibernetinis saugumas Lietuvoje būtų nesvarbus, šiandien nekalbėtume apie nutekėjusius Registrų centro duomenis.“

— Marius Pareščius

O KAS JEIGU TAI JŪS?

Daugiabutis · Močiutė · Šeima

Už kiekvieno adreso registre – konkretus žmogus ir jo turtas.

- Vardas, Pavardė
- Tikslus adresas
- Valdomas turtas

Ar tai tik duomenys?

NT REGISTRO DUOMENYS

Pavogti NT registro duomenys nėra tik baitai serveriuose. Už kiekvieno įrašo slepiasi tikras gyvenimas.

KĄ APIE JUS ŽINO:

- Vardas ir Pavardė
- Tikslus adresas
- NT aprašymas ir vertė, įsigijimo aplinkybės

KAIP ATRODO ŠIUOLAIKINIS SUKČIUS?

SENAS VAIZDAS

Hakeris rūsyje

NAUJAS VEIDAS

Telefono skambutis, WhatsApp / Signal

AI sugeneruotas balsas

Socialinė inžinerija

„Didžiausia grėsmė šiandien nėra technologija. Tai pasitikėjimas.“

RYTAS PO NUTEKĖJIMO

- Laba diena, ponja Janina.
- Taip?
- Matome problemą dėl jūsų buto Vilniaus g. 5 turto registracijos.

[Pauzė]

Ponia Janina, 74 m.

Tikras adresas. Tikras turtas.

O dabar įsivaizduokite, kad skambinantį jau žino jūsų adresą.

KAS NUTEKĖJO?

Vizualiai — kaip ledkalnis.

VIRŠ VANDENS — matoma dalis

- vardas, pavardė
- adresas
- NT objektai

PO VANDENIU — tikra rizika

- santykiai
- įpročiai
- pasitikėjimas
- galimybė manipuliuoti

„Sukčiai neperka duomenų. Jie perka galimybę paveikti žmogų.“

| KODĖL SENJORAI DAŽNIAUSIAI TAMPA TAIKINIU?

NES JIE TURI TAI, KO NUSIKALTĖLIAI NORI

- Sukaupos santaupos (Pagrabiniai)
- Nekilnojamas turtas
- Paprastas pasitikėjimas žmonėmis
- Mažiau įtarumo technologijoms

TAI NE TIK SUKČIAI

SUKČIAI

Finansinių lėšų ir turto pasisavinimas.

VERSLO NUSIKALTĖLIAI

Nusikalstama konkurencija ir šantažas.

PRIEŠIŠKOS VALSTYBĖS

Priešiškų šalių informacinės operacijos.

Skiriasi motyvas – bet visiems reikia tų pačių duomenų: pinigai · spaudimas · žvalgyba.

| KARAS LIETUVOJE BUS?

**Ne tankais.
Ne raketomis.**

DUOMENIMIS.

- pareigūnai
- kariškiai
- kritinė infrastruktūra

BLOGIAUSIA DALIS

MES DAR NEŽINOME VISKO

- Kas turi duomenis?
- Kiek jų turi?
- Kam jie bus naudojami?
- Kiek kopijų jau padaryta?

Auditorijai

Ar salėje yra bent vienas žmogus, kuris 100 % žino, kiek, kokie jo duomenys yra Registrų centro ir partnerių sistemose?

KĄ GALIU PASAKYTI ŠĮ VAKARĄ NAMIŠKIAMS?

MAMAI / TĖVAMS:

1. Netvirtink Smart-ID sandorių kalbant telefonu.
2. Neinstaliuok į telefoną pagalbos appsu.
3. Neskubėk, jei spaudžia padėk ragelį.
4. Perskambink vaikams jei itartina.
5. Netikėk gąsdinimais.

VAIKAMS / ANŪKAMS:

„Ne viskas, ką žinai apie save, priklauso tik tau.“

Paskambink jiems pirmas. Paaiškink, kaip atrodo sukčių skambutis. Susitarkite dėl šeimos slaptažodžio, kurį žinote tik jūs.

| KĄ PASAKYTI VERSLUI?

Jei nežinote, kokius duomenis turite –
negalite jų apsaugoti.

Duomenų inventorizacija – pirmas žingsnis, dažniausiai praleidžiamas.

DIDŽIAUSIAS LIETUVOS KIBERNETINIO SAUGUMO PROJEKTAS

Ne DI.

Ne ugniasienės.

Ne NIS2.

Ne antivirusinės.

POKALBIS SU TĖVAIS IR VAIKAIS ŠIANDIEN VAKARE

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Mokymai verslui ir bendruomenėms

Praktiniai seminarai apie sukčius ir duomenų apsaugą, kibernetinį saugumą.

Vaizdo įrašai — YouTube

Kanalas: Marius Pareščius

SEKITE NAUJIENAS!

Marius Pareščius · IT teismo ekspertas, kibernetinio saugumo specialistas
Socialiniai tinklai

Slido — klausimai ir atsakymai